

УДК 338.48

Шпак О. – ст. гр. БМ-51

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ОСОБЛИВОСТІ ПОКАЗНИКА «ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВА»

Науковий керівник: к.е.н., доцент Юрик Н.Є.

Shpak O.

Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University

FEATURES INDEX «POTENTIAL OF THE COMPANY»

Supervisor: Ph.D, Associate Professor Yuryk N.Ye.

Ключові слова: потенціал; управління; ресурси.

Keywords: potential; management; resources.

Термін «потенціал» походить від латинського та означає «приховані можливості», які за допомогою ефективного управління стають реальними. У вітчизняній економічній літературі цей термін в широкому значенні трактується як можливості, сили, запаси та засоби, які можуть бути використані, або як рівень потужності в будь-якому відношенні, сукупність засобів, необхідних для будь-чого.

В економічній літературі характеристика терміну «потенціал» більш широко використовується по відношенню до того чи іншого виду ресурсів чи їхньої сукупності. Дослідження підходів щодо визначення терміну «економічний потенціал» відображають різні погляди в розумінні його сутності та структури.

Автори пропонують кілька визначень економічного потенціалу, проте, в цілому вважають, що «економічний потенціал» варто розглядати як:

- джерело росту національного доходу й економічної потужності країни;
- результат розвитку продуктивних сил суспільства;
- показник максимальних виробничих можливостей галузі, підприємств, об'єднань, ресурсів;
- засіб задоволення суспільних потреб;
- найважливіший фактор зростання національного багатства країни;
- критерій оптимальності планів виробництва матеріальних благ, використання ресурсів та національного багатства.

Основний зміст поняття «потенціал підприємства» полягає в інтегральному відображенні поточних та майбутніх можливостей економічної системи трансформувати ресурси за допомогою, властивих персоналові, підприємницьких здатностей в економічні блага, максимально задовольняючи корпоративні та суспільні інтереси.

Таким чином, потенціал підприємства – складна, динамічна, поліструктурна система. Ця агломерація має певні закономірності розвитку.

Потенціал підприємства характеризується такими основними ознаками, а саме:

1. Потенціал підприємства визначається його реальними можливостями в тій чи іншій сфері соціально-економічної діяльності, причому не тільки реалізованими, але й нереалізованими за будь-яких причин.

2. Можливості будь-якого підприємства в більшості залежать від наявності ресурсів та резервів (економічних, соціальних), які не залучені до виробництва. Тому

потенціал підприємства характеризується також і певним обсягом ресурсів, як залучених у виробництво, так і не залучених, але підготовлених до використання.

3. Потенціал підприємства визначається не стільки наявними можливостями, але й навичками різноманітних категорій персоналу щодо його використання з метою виробництва товарів, здійснення робіт (послуг), отримання максимального прибутку й забезпечення ефективного функціонування й стійкого розвитку виробничо-комерційної системи.

4. Рівень і результати реалізації потенціалу підприємства (обсяг виробленої продукції або отриманого прибутку) також визначаються формою підприємництва й адекватної їй організаційною структурою [2].

Якщо виходити з того, що потенціал розвитку – властивість носія піддаватися змінам, які забезпечать посилення існуючих або появу нових властивостей, то підходить до визначення потенціалу розвитку такого штучно створеного об'єкта як підприємство слід виходячи з його внутрішніх характеристик, які на момент оцінки залежать від техніко-економічних характеристик складових елементів та рівня організаційних зв'язків між ними й зовнішнім середовищем.

З іншого боку, розміри, у яких можуть бути виконані ці зміни, як правило, обмежені природними, організаційно-технічними та загальноекономічними умовами. Крім того, розмір або взагалі наявність потенціалу розвитку підприємства залежить від загального рівня розвитку науки та виробництва на кожному конкретному етапі життєвого циклу носія вказаного потенціалу.

Визначення потенціалу розвитку певного об'єкту базується на наступних принципах:

1. Властивості об'єкту піддаватися розвитку закладені в носій на момент його створення та самі змінюються в ході їх реалізації.

2. Склад та рівень вимог до носія потенціалу розвитку може змінюватися з часом, з рівнем зростання соціально-економічних потреб суспільства, з підвищенням рівня досягнень науки і техніки, які дозволяють не тільки виявляти нові види потенціалу, але й розширювати можливість зростання потенціалу розвитку носія.

3. Створення нових властивостей носія або відкриття можливості нового засобу використання вже існуючих властивостей, або збільшення розміру їх доступного використання однаково можна визначати як потенціал розвитку об'єкта

4. Втілення потенціалу розвитку означає перехід від первинного носія до нового. Використання втіленого потенціалу розвитку змінює не сам носій, а співвідношення задіяного та залишкового потенціалу.

5. Зміна співвідношення задіяного та залишкового потенціалу може відбуватися не тільки в результаті використання частини втіленого потенціалу розвитку, але й у випадку, коли змінюється не сам носій, а навколишнє середовище, яке за рахунок науково-технічного прогресу дозволяє виявити вже існуючі властивості носія, які раніше не були відомі або доступні [1].

Список використаних джерел:

1. Бачевський Б.Є. Потенціал і розвиток підприємства / Б.Є. Бачевський, І.В. Заблудська, О.О. Решетняк: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/1584072014720/ekonomika/potentsial_i_rozvitok_pidpriyemstva.

2. Касьянова Н.В. Потенціал підприємства: формування та використання / Н.В. Касьянова, Д.В. Солоха, В.В. Морева, О.В. Беякова, О.Б. Балакай: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/1584072054076/ekonomika/potentsial_pidpriyemstva.